

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-05-07

Vår referens

Elena Nilsson

Controller

elena.nilsson@malmo.se

Överföring från kommunstyrelsens anslag till förfogande för Unga i risk STK-2026-368

Sammanfattning

Enligt beslutad nämndsbudget 2026 för finansiering (STK-2025-64), finns till kommunstyrelsen anslag till förfogande avsatt 10 mnkr under rubriken "Unga i risk". Medlen är riktade till arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Stadskontoret har fått in förslag på fördelning från berörda förvaltningar.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslaget och överför från och med 2026, 3,2 mnkr till arbetsmarknads- och socialnämnden, 2,1 mnkr till fritidsnämnden, 3,1 mnkr till grundskolenämnden och 1,6 mnkr till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, med finansiering ur kommunstyrelsens anslag till förfogande.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260518 Överföring från kommunstyrelsens anslag till förfogande för Unga i risk

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-18

Kommunstyrelsen 2026-06-03

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Stadskontoret

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Enligt beslutad nämndsbudget 2026 för finansiering (STK-2025-64), finns till kommunstyrelsen anslag till förfogande avsatt 10 mnkr under rubriken ”Unga i risk”. Stadskontoret har fått in förslag på fördelning från förvaltningarna. Det framgår i Malmö stads budget att fokus under 2026 och framöver är att växla upp och bygga ut de pågående förebyggande insatser och samverkansmodeller som visat sig framgångsrika. Exempel på sådana insatser är SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid), Trygga barnet, Skolfam och föräldrastödsprogram. Hit hör också de skolsociala teamen i grund- och gymnasieskolan och andra insatser för att stötta elever med normbrytande beteende eller hög skolfrånvaro.

Medlen är riktade till arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Berörda nämnder ska samverka gällande tidiga och förebyggande insatser kring barn och unga. Målgruppen är elever i Malmö grund- och gymnasieskolor med närvaroproblematik och elever med normbrytande beteende, som har risk för en ogynnsam utveckling. Föreslagna insatser har samverkats med berörda förvaltningar och fördelningen av medlen är baserade på förvaltningarnas bedömningar om vad de behöver i tillskott för att förverkliga aktiviteterna.

Obruten skolgång

Målgruppen är barn och unga som är placerade inom samhällsvård.

Att barn och unga fullföljer grund- och gymnasieskolan är en av de viktigaste faktorerna för att klara sig bra i livet, både ur ett kort- och långsiktigt perspektiv. Betydligt färre barn och unga som varit placerade fullföljer grundskolan och mindre än hälften av de individer som varit placerade har en gymnasieexamen.

Socialstyrelsens kartläggning av placerade barn och unga, visar att antalet placeringar och byte av bostad har ett starkt samband med skolresultat och utbildningsnivå i ung vuxen ålder. Ju fler placeringstillfällen desto högre risk för låga betyg. Placerade barn och unga byter dessutom bostad oftare än andra barn, även när de inte är placerade. Resultaten av kartläggningen visar att det är viktigt med stöd till de barn och unga som är placerade, därför är samverkan mellan socialtjänst, boendet och skolan viktig.

Regeringens planerade sänkning av straffbarhetsåldern kan komma att påverka barn och ungas hälsa, mående och skolgång relaterat till långa häkttestider, vilket också kommer att kräva en nära samverkan med skola och socialtjänst.

Nedan syns statistik för antalet barn och unga placerade av Malmö stad. Statistiken är exklusive barn och unga i häkte, då data saknas för detta. Observera att en individ kan förekomma inom mer än en typ av placering i tabellen nedan.

Antal personer 0-19 år med pågående placering	2024	2025
Familjehem	483	517
Jourhem	299	329
Institution/HVB	576	596
SiS (LVU och LVM)	77	81
Skyddat boende	166	281
Stödboende	164	200
Totalt antal personer med pågående placering*	1446	1639

Idag arbetar Malmö stad med obruten skolgång kring placerade barn enligt SAMS-modellen¹, ett arbete som kommer att förstärkas genom denna insats.

Planerad insats är tre tjänster som skolsamordnare, fördelat på arbetsmarknads- och socialnämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Med uppdrag att samordna övergångar mellan skola och placerande myndigheter.

Förväntad effekt:

- Ökad måluppfyllelse för placerade barn och unga.
- Fler elever i utbildning eller arbete efter placering inom institution.
- Ökad trygghet och kontinuitet för den placerade i övergången från institution till utbildning/arbete.
- Färre barn och unga i utanförskap, kriminalitet och sysslolöshet efter placering på institution.
- Bättre stöd till vårdnadshavare, HVB-hem, SiS, familjehem, jourhem, skyddat boende och kriminalvården, för bättre förutsättningar för hållbara övergångar.

Normbrytande problematik samt närvarofrämjande arbete

Målgruppen är elever med normbrytande beteende samt elever med problematisk skolfrånvaro.

¹ Samverkan Socialtjänst och Skola. Modellen har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Problematisk skolfrånvaro är ett komplext och växande fenomen, där orsakerna ofta är en kombination av faktorer som rör individen, skolan och familjen. Problematiken ökar både i grund- och gymnasieskolan, samt förekommer allt längre ner i åldern. Tidiga, anpassade insatser och trygga relationer är avgörande för att vända frånvaro till närvaro. Närvarofrämjande insatser bedrivs redan idag på samtliga skolor. Därtill finns i samverkan mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen, grundskoleförvaltningen samt gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen skolsociala team samt ett närvaroteam som arbetar med elever med problematisk skolfrånvaro som identifierats av skolan. Målet med insatserna är att öka elevers närvaro i skolan, få fler elever att fullfölja grund- och gymnasieutbildning samt att förebygga social isolering och utanförskap.

Närvaroteamet har under perioden september 2023 till augusti 2026 bedrivits inom ramen för ett ESF+-projekt². Målgruppen har varit elever med 100% skolfrånvaro i minst 3 månader. Projektet har visat positiva resultat kring att bryta social isolering, öka närvaron för eleverna och en förbättrad samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Men även mellan hem och skola, vilket bidrar till en fortsatt hållbar skolgång för eleven. Erfarenheter från dagens arbete visar att insatserna behöver komma tidigare, innan barn och ungdomar utvecklar en problematisk skolfrånvaro samt att insatserna behöver samordnas mellan skola, socialtjänst och regionen.

Akutskola är en organisatorisk lösning där elever med normbrytande beteenden tillfälligt kan få undervisning utanför den egna skolenheten, för att säkerställa övriga elevers trygghet och studiero. Grundskoleförvaltningen har två akutskolor för elever i årskurs 7–9 med plats för sex elever på respektive skola. Även elever i årskurs 6 kan vara aktuella för placering på akutskola, utifrån individuell bedömning. Verksamheten har varit i gång sedan augusti 2025 och hittills har man haft 40 placerade elever.

Insatsen omfattar nio tjänster med placering enligt följande: fyra vardera på arbetsmarknads- och socialförvaltningen och grundskoleförvaltningen samt en tjänst på gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Uppdrag och utbildningsbakgrund definieras inom respektive förvaltning. Det kommer att ske en tydlig samverkan inom SAMS mellan förvaltningarna.

Förväntad effekt:

- Tidigare identifiering och insatser av stöd, för elever med risk att utveckla problematisk skolfrånvaro.
- Ökad skolnärvaro för ökad måluppfyllelse för målgruppen.

² Europeiska socialfonden+

- Att fler elever gör en övergång från grundskola till gymnasieskolan.

Utveckling av Ung Magistrat

Målgruppen är elever på Malmö Magistratsgymnasium och ytterligare en kommunal gymnasieskola.

Ung Magistrat är en satsning kopplat till Unga i risk 2024. Två fritidsledare anställda på fritidsförvaltningen, utgår från Malmö Magistratsgymnasium och arbetar med att motivera ungdomar till en meningsfull fritid, såväl under som efter skoltid.

Verksamheten ser tydliga framsteg exempelvis utifrån att ungdomar som förut inte besökte fritidsgårdar, nu vågar åka med på aktiviteter och prova på nya saker. Det har stärkt elevernas motivation både under och efter skoldagen. Fritidsledare bidrar till att förebygga normbrytande beteenden genom att skapa struktur, närvaro och trygga relationer, i en tid då flera ungdomar annars saknar organiserad sysselsättning. Genom att erbjuda lättillgängliga fritidsaktiviteter minskar risken att ungdomar söker sig till negativa miljöer.

Då insatsen gett ett positivt utfall föreslås nu inom ramen för kraftsamlande insatser utökning med ytterligare två gymnasieskolor. Inom ramen för Unga i risk föreslås utökning med ytterligare en gymnasieskola.

Insatsen består av två fritidsledare anställda inom fritidsförvaltningen, som verkar inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens verksamhet på skolor utvalda av gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Förväntad effekt:

- Ökad skolanknytning.
- Ökad andel elever med organiserade fritidsaktiviteter.
- Ökad kunskap om utbud av fritidsaktiviteter hos eleverna.

Mobil fritidsgårdsverksamhet anpassad gymnasieskola

Målgruppen är elever inom anpassad gymnasieskola.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning är en utsatt grupp som är överrepresenterad både som brottsoffer och, i vissa sammanhang, som förövare. Därtill ses ofta ett större behov av stöd för att ta del av organiserade fritidsaktiviteter och sociala sammanhang.

För att stärka ungas möjligheter till en meningsfull fritid och ökad delaktighet i samhället, föreslås en förstärkning av fritidsgårdsverksamheten med tre fritidsledare

med ett mobilt och uppsökande uppdrag riktat mot anpassad gymnasieskola. Insatsen omfattar elever vid Malmö Restaurangskola, Malmö Idrottsgymnasium och Valdemarsro gymnasium. Genom att arbeta uppsökande på skolorna, skapas bättre förutsättningar för att nå elever som annars riskerar att stå utanför fritidsutbudet. Insatsen ska ske i nära samverkan med skolornas personal samt med den korttidstillsyn som bedrivs på skolorna. Detta skapar en helhet kring elevernas vardag där skola, omsorg och fritid hänger ihop. Genom samverkan kan aktiviteter anpassas bättre och fler elever ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar.

Insatsen innefattar tre fritidsledare som arbetar riktat mot stadens anpassade gymnasieskolor.

Förväntad effekt:

- Ökad andel elever med organiserade fritidsaktiviteter.
- Ökad kunskap om utbud av fritidsaktiviteter hos eleverna.
- Minskad risk för elever inom anpassad gymnasieskola att hamna i kriminalitet.

Utvärdering

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen tar ansvar för och samordnar uppföljning av tilldelade medel och utvärdering av insatsen.

Nedan budget avser helårsbudget från och med 2027. Under 2026 påbörjas insatserna sista halvan på året och är tillfälligt utökade till det dubbla för denna period.

Förvaltning	Insats	Kostnad
Arbetsmarknads- och socialnämnden	Obruten skolgång: 1,0 tjänst Normbrytande problematik samt närvarofrämjande arbete: 4,0 tjänst	3,2 Mkr
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Obruten skolgång: 1,0 tjänst Normbrytande problematik samt närvarofrämjande arbete: 1,0 tjänst. Utvärdering Unga i risk.	1,6 Mkr
Grundskolenämnden	Obruten skolgång: 1,0 tjänst Normbrytande problematik samt närvarofrämjande arbete: 4,0 tjänst.	3,1 Mkr
Fritidsnämnden	Ung Magistrat: 2,0 tjänst Mobil fritidsgårdsverksamhet anpassad gymnasieskola: 3,0 tjänst	2,1 Mkr

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i förvaltningarnas förslag till insatser och fördelning av anslag, samt föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslaget.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Emma Sandberg Enhetschef

Anna Westerling Ekonomidirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör